

STAYMOBIL

2017-1-UK01-KA202-036666

01 – Референтна рамка за устойчива транснационална мобилност в областта на професионалното образование и обучение

Дата: 22.10.2018 г.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Съдържание

1. Предговор	3
2. Осигуряване на качество в транснационалните мобилности в областта на ПОО на европейско ниво	4
3. Референтната рамка StayMobil	5
4. Основното съдържание на ISO 26000	7
5. Етапи и основни дейности на мобилността в Рамката StayMobil	13
6. Съответствие на Рамката StayMobil с основните теми на социалната отговорност в ISO 26000	18
7. Матрицата на индикаторите в Рамката StayMobil	19
8. Терминологичен речник	42

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява само личните виждания на авторите, и от Комисията не може да бъде търсена отговорност за използването на съдържащата се в публикацията информация.

1. Предговор

Проект StayMobil се изпълнява в рамките на програма „Еразъм+“, ключова дейност 2: „Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“, Стратегически партньорства, в периода октомври 2017 г. - септември 2019 г.

Проектът включва консорциум от шест партньорски организации, осъществяващи своята дейност в шест европейски държави:

Партньор	Държава	Организация	
P1	Обединено кралство	ET-UK	Europa Training UK Ltd. Европа Трейнинг UK
P2	Италия	ESSENIA	Essenia UETP – University and Enterprise Training Partnership s.r.l. Европейска асоциация на университетите и предприятията
P3	Португалия	A.I.A.M	Associacao Intercultural Amigos da Mobilidade Межкултурна асоциация „Приатели на мобилността“
P4	България	ECQ	European Center for Quality Ltd. Европейски център за качество
P5	Литва	VK	Vilniaus Kolegija Университет за приложни науки
P6	Германия	EVBB	Europaischer Verband Bildungstrager Европейска асоциация на институциите за професионално обучение

Настоящата Референтна рамка за устойчива транснационална мобилност в областта на професионалното образование и обучение (ПОО) е разработена като част от проект StayMobil в съответствие със седемте основни теми на социална отговорност, дефинирани в стандарта ISO 26000:2012 „Указания за социална отговорност“. Рамката е методологичен документ, включващ набор от индикатори за качество в контекста на организиране и провеждане на транснационални мобилности, и съобразен, където е възможно, с десетте EQAVET индикатори. Основната цел на Рамката е оценка, мониторинг и насърчаване осигуряването на качество и устойчивост на всички етапи на мобилностите в областта на ПОО.

Предвид факта, че всички партньори в проекта имат внедрени Системи за управление на качеството, Рамката StayMobil предоставя набор от индикатори за подпомагане на изпращащите, приемащи и посреднически организации, участващи в транснационална мобилност в областта на ПОО, с планирането, организацията, координацията, изпълнението, мониторинга и оценката на мобилностите, както и със сертифицирането и признаването на придобитите от участниците компетенции. Тя подпомага организациите и при оценяването и подобряването на техните стратегии за гарантиране на качество и устойчивост на мобилностите.

В допълнение, Рамката служи като концептуална основа за разработването на Практически инструмент за устойчива транснационална мобилност в областта на ПОО и Препоръки за прилагане на подхода StayMobil.

Комбинирането на цикъла на качеството с всички етапи от мобилността, обвързани със седемте основни теми на социална отговорност от ISO 26000:2012, прави инструментите StayMobil иновативни решения за повишаване на качеството в транснационалните мобилности в областта на ПОО.

2. Осигуряване на качество в транснационалните мобилности в областта на ПОО на европейско ниво

През последното десетилетие транснационалните мобилности се превръщат в неизменен дискуссионен въпрос при определяне на политиките в областта на ПОО не само в контекста на ЕС, но и на национално и регионално равнище в Европа. За първи път добавената стойност на транснационалните мобилности официално се признава в Договора за ЕО, където се посочва, че те трябва да се насърчават и да бъдат неразделна част от политиката на Общността в областта на образованието, обучението, научните изследвания и сътрудничеството с бизнеса, и по този начин да спомагат за подобряване на качеството на ПОО.

С оглед гарантиране качеството на мобилностите в областта на ПОО, към днешна дата съществуват няколко инструмента на ниво ЕС, целящи подобряване на прозрачността, признаването и качеството на придобитите компетенции и квалификации, а именно: EQF, ECVET, EQAVET, EUROPASS и Европейска харта за качество на мобилността.

EQF

Европейската квалификационна рамка (EQF) е инструмент, който подпомага процеса на съпоставяне и сравняване на квалификационните системи в Европа. Рамката е структурирана в 8 референтни нива, които обхващат общото, професионалното и академичното образование и обучение, както и продължаващото обучение. Самите нива са дефинирани според резултатите от ученето, т.е. знания, умения и компетентности. Това позволява всички национални квалификационни системи, национални квалификационни рамки (НКР) и квалификации в Европа да се съотнасят с нивата на EQF. Целта е повишаване на прозрачността на европейските образователни системи, улесняване на признаването на квалификации, подкрепа за трансграничните мобилности на обучаеми и учене през целия живот в Европа.

ECVET

Европейската система за трансфер на кредити в професионалното образование и обучение (ECVET) е техническа рамка за трансфер, признаване и (където е възможно) натрупване на индивидуални резултати от обучението по време на престой в друга държава, с цел придобиване на квалификация. По този начин се улеснява мобилността на обучаемите между държавите-членки на ЕС. В допълнение, ECVET разкрива нови възможности за подобряване на съвместимостта между различните системи на професионално образование и обучение в Европа: сравняване на единиците резултати от ученето на свързани програми за ПОО и признаване на тези единици, спомагайки за напредъка на обучаемите по пътя към учене през целия живот.

ECVET има за цел подпомагане на ученето през целия живот, мобилността на европейските граждани и гъвкавостта на учебните пътеки за постигане на професионална квалификация. ECVET е предназначен да се превърне в инструмент за „превод“ за различните национални образователни системи, което позволява на обучаемите да валидират в собствените си страни обучението и сертификацията, получени в чужбина (което вече се случва чрез Европейската система за трансфер и натрупване на кредити ECTS за мобилност по Еразъм+ на университетско ниво).

EQAVET

EQAVET е доброволна система, която се използва от публични органи и други институции в областта на осигуряване на качество и има за цел подобряване на качеството на професионално образование и обучение. В качеството си на референтен

инструмент за подкрепа на европейските държави в промотиране и мониторинг на постоянно подобряване на техните системи за ПОО, Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (EQAVET) допринася за подобряване на качеството на ПОО и изграждане на взаимно доверие между системите за ПОО, като улеснява приемането и признаването в дадена държава на умения и компетенции, придобити от обучаемите в други държави и учебни среди.

В днешно време EQAVET е повече от референтна рамка. Тя е общност, обединяваща страни-членки, социални партньори и Европейската комисия, предоставяйки индикативни предписания и качествени индикатори, насоки, инструменти и онлайн подкрепа за осигуряване на качествен контрол и мониторинг на системите за ПОО¹ и доставчиците на ПОО², включително синхронизация между EQAVET и други подходи за контрол на качеството, като например модела EFQM Excellence и стандарта ISO 9001³.

EUROPASS

Eurpass е инициатива на Европейския съюз (Главна дирекция за образование и култура) за повишаване на прозрачността на квалификациите и мобилността на гражданите в Европа. Тя има за цел ясно разбиране на уменията и квалификациите на дадено лице в цяла Европа (включително Европейския съюз, Европейската икономическа общност и държави кандидатки).

Петте Eurpass документа са автобиография (Curriculum Vitae), езиков паспорт, документ Eurpass мобилност, приложение към сертификат и приложение към диплома, които споделят обща марка и лого. От 2012 г. европейските граждани могат да събират всички документи Eurpass в Европейски паспорт на уменията.

ЕВРОПЕЙСКА ХАРТА ЗА КАЧЕСТВО НА МОБИЛНОСТТА

Европейската харта за качество на мобилността е референтен документ за качество във връзка с периоди на образование и обучение в чужбина. Хартата предоставя насоки относно условията за мобилност за обучение или за други цели, като например професионално усъвършенстване, както на учащи младежи, така и на персонал. Зачитането на установените в хартата принципи следва да способства за това участието в дейности за мобилност винаги да има положителен характер за участниците, както в приемащата държава, така и след завръщането им в държавата на произход, а също така за увеличаване както на броя, така и на обхвата на дейностите за обмен с цел образование и обучение.

3. Референтната рамка StayMobil

Референтната рамка StayMobil представлява матрица, включваща набор от индикатори за качество с цел оценка, мониторинг и насърчаване на осигуряването на качество и устойчивост на всички етапи от мобилността в областта на ПОО. Матрицата свързва седемте основни теми на социална отговорност, дефинирани в стандарта ISO 26000, с осем ключови дейности от мобилността. Ключовите дейности са структурирани в съответствие с цикъла за контрол на качеството (Планирай-Направи-Провери-Действай) и са съобразени с десетте принципа на Европейската харта за качество на мобилността. Индикаторите, включени в матрицата, се базират на анализ на взаимовръзката между дадена ключова дейност и съответната тема за социална

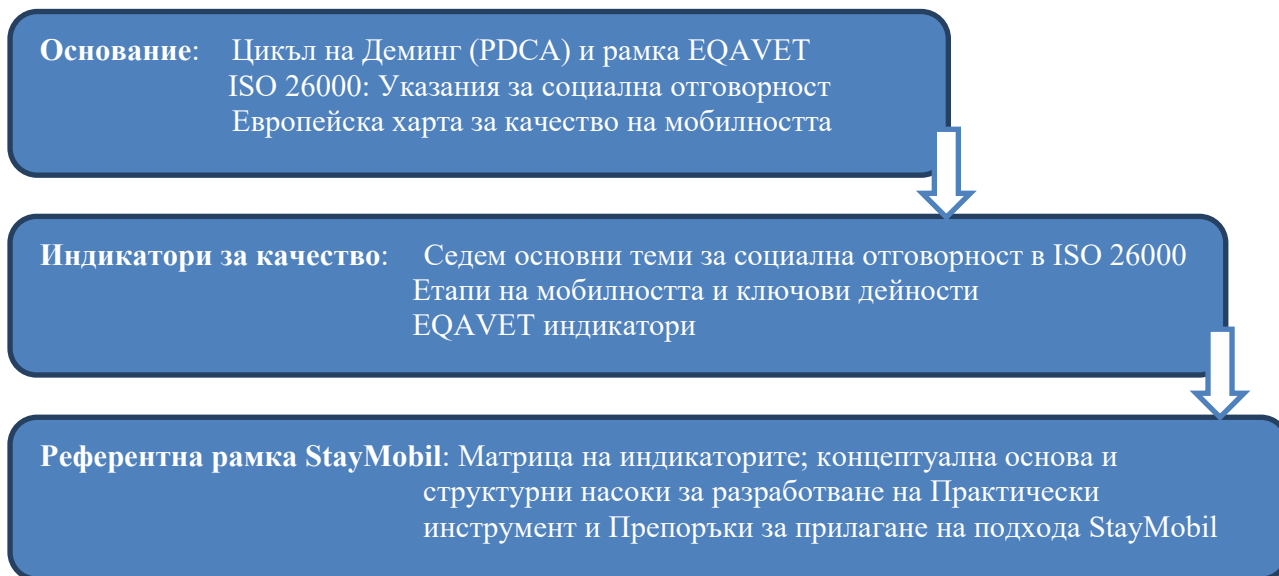
¹ EQAVET – Контрол на качеството за системи за ПОО: <http://www.eqavet.eu/index.html>

² EQAVET – Контрол на качеството за доставчици на ПОО: <http://www.eqavet.eu/index2.html>

³ EQAVET – Съгласуване на подходите за осигуряване на качеството с EQAVET: <https://www.eqavet.eu/Aligning-with-EQAVET>

отговорност. Където е възможно, 10-те EQAVET индикатора също са взети под внимание.

Фигура 1. Концептуален модел на Референтната рамка StayMobil

За да се подчертае връзката с вече съществуващите референтни рамки за контрол на качеството, и по-специално със системата EQAVET, цикълът на качество на Рамката StayMobil е базиран на цикъла на Деминг – „Планирай-Направи-Провери-Действай“. EQAVET използва същата методология и организира своята система за осигуряване на качеството в четири етапа: Планиране, Изпълнение, Оценка и Преглед.

Базирайки се на Европейската харта за качество на мобилността, Референтната рамка StayMobil предполага ангажираност от страна на изпращащите, приемащите и посредническите организации при изпълнение на мобилности в областта на ПОО, да осигурят висококачествена мобилност и да насърчават социалното сближаване, финансовата и екологична устойчивост на техните действия.

Този ключов принцип е съобразен с дефинициите на ISO 26000 за социална отговорност и устойчиво развитие:

Социална отговорност (SR) е отговорността на организацията по отношение на въздействието от нейните решения и дейности върху обществото и околната среда чрез прозрачно и етично поведение, което:

- ☐ Допринася за устойчиво развитие, включително по отношение на здравето и благоденствието на обществото
- ☐ Взема предвид очакванията на заинтересованите лица
- ☐ Спазва приложимото законодателство и международните норми за поведение; и
- ☐ Е интегрирано в цялата организация и се практикува в нейните отношения.

Повишаването на социалната отговорност допринася за „добродетелния цикъл“, където всяко действие укрепва организацията и общността, като насърчава устойчивото развитие.

Устойчивото развитие е насочено към задоволяване на нуждите на обществото в екологичните граници на планетата и без застрашаване способността на бъдещите поколения да посрещнат своите нужди.

Трите стълба на устойчиво развитие (социален, икономически и екологичен) са вградени в седемте основни теми за социална отговорност на ISO 26000.

4. Основното съдържание на ISO 26000

- ☐ Седем принципа
- ☐ Седем основни теми за социална отговорност и свързаните с тях въпроси
- ☐ Ангажиране на заинтересованите страни

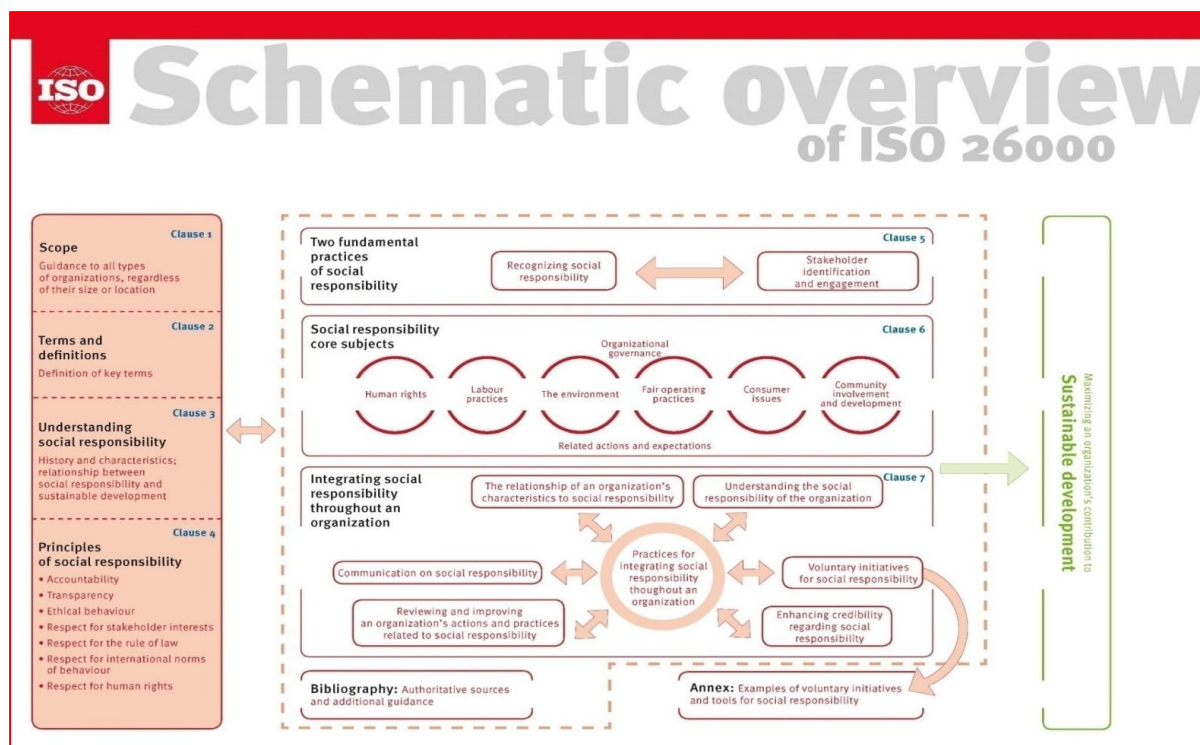
Седемте принципа на ISO 26000

1. **Отговорност** – „поемане на отговорност за решения и дейности пред управителните органи на дадена организация, законови органи и в по-широк смисъл – пред заинтересованите страни” (тези, които са засегнати от действията на организацията).
2. **Прозрачност** – „откритост по отношение на решения и дейности, които засягат обществото, икономиката и околната среда, както и желание да се съобщават по ясен, точен, навременен, искрен и изчерпателен начин”.
3. **Етично поведение** – „поведение, което е в съответствие с възприетите принципи на правото или доброто поведение в контекста на конкретна ситуация”.
4. **Уважение към интересите на заинтересованите страни** – „идентифициране на групи от заинтересовани страни – тези, които са засегнати от вашите решения и действия – и отговор на техните опасения”.
5. **Зачитане на върховенството на закона** – „в контекста на социалната отговорност зачитането на върховенството на закона означава, че една организация спазва всички приложими закони и разпоредби ... дори ако не са адекватно прилагани”.
6. **Спазване на международните норми на поведение** – „...произтичащи от международното обичайно право, общоприети принципи на международното право или междуправителствени споразумения, които са универсално или почти универсално признати”.
7. **Зачитане на правата на човека** – „В ситуации, в които правата на човека не са защитени, предприемайте мерки за зачитане на правата на човека и избягвайте да се облагодетелствате от такива ситуации”.

Накратко, седемте принципа на ISO 26000:

- ☐ Установяват рамката за социално отговорно вземане на решения
- ☐ Свързват всеки ползвател на ISO 26000 в глобална общност, която споделя принципите
- ☐ Подчертават, че социалната отговорност е процес, който се развива и еволюира с практиката

Фигура 2. Общ преглед на ISO 26000

Седемте основни теми на ISO 26000

1 – Управление на организацията - система, чрез която една организация прави и изпълнява решения за постигане на своите цели, използвайки както формални механизми, основани на определени структури и процеси, така и неформалните механизми, възникващи чрез връзките между културата и ценностите на организацията.

В конкретния случай на организации, занимаващи се с образователна мобилност, тази тема е свързана с ангажимента на организацията да управлява транснационалната мобилност в областта на ПОО по устойчив начин.

2 – Човешки права - набор от основни права, които се полагат на всички човешки същества, като се вземат предвид две широки категории от човешки права: граждански и политически права (право на живот и свобода, равноправие пред закона и свобода на изразяване), както и икономически, социални и културни права (право на работа, право на храна, право на най-висок постижим здравен стандарт, право на образование и право на социално осигуряване).

В контекста на транснационалната мобилност тази тема е пряко свързана с насърчаването на равните възможности, достъп до образователни мобилности в областта на ПОО, културни обмени и стажове; насърчаване на устойчиво и отговорно поведение и гражданство; уважаване на хората и техните различия и др.

3 – Трудови практики и взаимоотношения - цял набор от политики и практики, свързани с работата, която се изпълнява в, от или от името на организацията, включително работа от страна на подизпълнители, които излизат извън отношенията на една организация с нейните преки подчинени или отговорностите, които организацията има на работното място, което притежава или пряко контролира.

За транснационалните мобилности в областта на ПОО това означава интегриране и засилване на елементи като безопасност и здраве на работното място по отношение на хигиена, сигурност, трудова безопасност, защита от злоупотреби, предотвратяване на пожари, ергономия (по-специално трябва да се вземат предвид съответните национални и европейски правила, политики и др.); предоставяне на безопасно оборудване и обучение за работа с оборудването; разгръщане и развитие на човешките ресурси (назначения на базата на професионален профил, компетенции и образование, планирано по-нататъшно практическо обучение в съответствие с (новите) изисквания).

4 – Околна среда – отнася се до факта, че решенията и дейностите на организацията неизменно оказват влияние върху околната среда (чрез избор и използване на ресурси, място на изпълнение на дейностите на организацията, замърсяване и генериране на отпадъци, влияние на организационните дейности върху околната среда).

За транснационална мобилност в областта на ПОО това означава намаляване и оптимизиране на потреблението на енергия в рамките на организацията и нейните дейности (възможно най-малко намаляване на емисиите на замърсители във въздуха, водата и почвата), за да се избегне всякакъв вид замърсяване, да се практикуват зелени поръчки, използване на устойчиви, възобновяеми ресурси, когато е възможно, за практикуване на подхода на жизнения цикъл (включително отстраняване) - целта е да се намалят отпадъците, повторно да се използват продукти или компоненти и да се рециклират материалите.

5 – Лоялни практики - възприемане на етично поведение в отношенията на организацията с други организации, вкл. отношения между организации, с клиенти и правителствени агенции, както и между организациите и техните партньори, доставчици, изпълнители, клиенти, конкуренти и асоциациите, в които членуват.

При организации, занимаващи се с транснационална мобилност в областта на ПОО, лоялните практики са свързани с предотвратяване на подкупи и корупция при мобилност с учебна цел, спазване, контрол и насърчаване на стандарти за етично поведение, отчетност, равенство и прозрачност, както и лоялна конкуренция и спазване на правата върху интелектуалната собственост.

6 – Въпроси, свързани с потребителите – поемане на отговорност за предоставяне на коректна информация, използване на справедлива, прозрачна и полезна маркетингова информация и договорни процедури, насърчаване на устойчиво потребление и дизайн на продукти и услуги, предоставяйки достъп до всички с грижа за уязвимите групи и тези в неравностойно положение.

По отношение на организациите, които се занимават с транснационална мобилност в областта на ПОО, потребителските въпроси са свързани със защитата на здравето и безопасността на участниците по време на периода на мобилност с учебна цел, както и със защитата на личните данни и неприкосновеността на личния живот, гарантирайки честни рекламни и маркетингови услуги, предоставяйки ясна и полезна информация за участниците в мобилността в областта на ПОО, като се обръща специално внимание на информационните нужди на уязвимите лица (например, лица с физически или умствени увреждания, включително ограничено зрение или слух, увреждания за четене и др.), свеждане до минимум на рисковете от използването и

предоставянето на продукти или услуги, които не съответстват на законодателството и политиките на ЕС.

Доволните участници са важен фактор за изграждане на доверие и удовлетворение, както и за засилване на уважението и репутацията за организаторите в мобилността.

7 – Приобщаване на общността и нейното развитие - организацията се счита за част, а не за отделна единица от общността от гледна точка на нейното възникване и развитие. Тази тема се отнася също до правото на членовете да вземат решения във връзка с тяхната общност, особеностите и историята на общността при взаимодействие в нея и работата в партньорство, при която се подкрепя обмяната на опит, ресурси и усилия. Организациите следва да имат активно участие и съдействие за подобряване състоянието на местните общности, в които оперират. С други думи, това е ангажимент и нетуъркинг на териториално ниво; нетуъркинг с компании и професионалисти; сътрудничество с партньори на местно и европейско ниво, предприятия, заинтересовани лица и клиенти (участници).

За транснационалната мобилност в областта на ПОО това означава предприемане на действия в полза на общността – като създаване на работни места, развитие на уменията и повишаване на местната заетост; уважение към традиционното използване на естествени ресурси от местното население; преки консултации с членове на общността преди разработване на програми за транснационална мобилност в областта на ПОО; отчитане на „социалната инвестиция”: програми, които ще подобрят качеството на живот и ще повишат капацитета на общността да се развива устойчиво.

Фигура 3. Основни теми на социалната отговорност в ISO 26000

Ангажиране на заинтересованите страни

ISO 26000 определя „заинтересована страна“ като „индивид или група, която има интерес от всяко решение или дейност на дадена организация“.

„Ангажиране на заинтересованите страни“ се дефинира като „действие, предприето за създаване на възможности за диалог между една организация и един или повече от нейните заинтересовани страни, с цел да се осигури информирана основа за решенията на организацията“.

- ☐ „Идентифицирането и ангажирането на заинтересованите страни е от ключово значение за адресиране на социалната отговорност на дадена организация“ (ISO 26000:2010 Член 5.3)
- ☐ Идентифицирането на заинтересованите страни и разработването на канали за комуникация с тях е една от най-полезните и предизвикателни части на социалната отговорност.
- ☐ Комуникацията установява канали за обмен на знания, предложения, оплаквания и идеи за решения.
- ☐ Започнете да комуникирате уважение и желание за ангажираност **преди** да възникне криза.
- ☐ Целта е изграждане на доверие в дългосрочен план, а не вземане на „бързи решения“ на проблемите.

Пълен списък с въпросите, отнасящи се до седемте основни теми на ISO 26000

Всеки въпрос има определение и описание, последвано от списък със свързани действия и очаквания.

Управление на организацията

- ☐ Въпрос 1: Процеси и структура на вземане на решения

Човешки права

- ☐ Въпрос 1: Надлежна проверка
- ☐ Въпрос 2: Рискови ситуации по отношение на човешките права
- ☐ Въпрос 3: Избягване на съучастие
- ☐ Въпрос 4: Разрешаване на оплаквания
- ☐ Въпрос 5: Дискриминация и уязвими групи
- ☐ Въпрос 6: Граждански и политически права
- ☐ Въпрос 7: Икономически, социални и културни права
- ☐ Въпрос 8: Основни принципи и права на работното място

Трудови практики и взаимоотношения

- ☐ Въпрос 1: Трудова заетост и трудови отношения
- ☐ Въпрос 2: Условия на труд и социална защита

- ☐ Въпрос 3: Социален диалог
- ☐ Въпрос 4: Здраве и безопасност при работа
- ☐ Въпрос 5: Развитие на човешките ресурси и обучение на работното място

Околна среда

- ☐ Въпрос 1: Предотвратяване на замърсяването
- ☐ Въпрос 2: Устойчиво използване на ресурсите
- ☐ Въпрос 3: Сметчане и адаптиране към изменението на климата
- ☐ Въпрос 4: Опазване на околната среда, биологичното разнообразие и възстановяване на природните местообитания

Лоялни практики

- ☐ Въпрос 1: Антикорупция
- ☐ Въпрос 2: Отговорно политическо участие
- ☐ Въпрос 3: Справедлива конкуренция
- ☐ Въпрос 4: Насърчаване на социалната отговорност във веригата на стойността
- ☐ Въпрос 5: Спазване на правата върху собствеността

Въпроси, свързани с потребителите

- ☐ Въпрос 1: Справедлива маркетингова, фактическа и безпристрастна информация и справедливи договорни практики
- ☐ Въпрос 2: Защита на здравето и безопасността на потребителите
- ☐ Въпрос 3: Устойчиво потребление
- ☐ Въпрос 4: Обслужване на потребителите, подкрепа и разрешаване на жалби и спорове
- ☐ Въпрос 5: Защита на личните данни и защита на личния живот на потребителите
- ☐ Въпрос 6: Достъп до основни услуги
- ☐ Въпрос 7: Образование и осведоменост

Приобщаване на общността и нейното развитие

- ☐ Въпрос 1: Ангажираност на общността
- ☐ Въпрос 2: Образование и култура
- ☐ Въпрос 3: Създаване на заетост и развитие на умения
- ☐ Въпрос 4: Развитие на и достъп до технологии
- ☐ Въпрос 5: Генериране на средства и приходи
- ☐ Въпрос 6: Здравеопазване
- ☐ Въпрос 7: Социална инвестиция

5. Етапи и основни дейности на мобилността в Рамката StayMobil

Рамката StayMobil е структурирана в 4 основни етапа от транснационална мобилност, като всеки от тях отговаря на един от четирите етапа на цикъла на качество EQAVET⁴.

Фигура 4. Етапи на транснационална мобилност в областта на ПОО съгласно Рамката StayMobil

Етапът на **планиране на мобилността** обхваща всички подготвителни дейности, които се извършват преди провеждане на транснационалната мобилност в областта на ПОО.

Етапът на **осъществяване на мобилността** съвпада с периода „по време на мобилността”. Той включва дейностите на всички ангажирани страни в мобилността (участници, изпращащи организации, посреднически и приемащи организации).

Етапът на **оценка на мобилността** съответства на периода „след мобилността” и обхваща всички аспекти, свързани със сертифицирането, признаването на компетенциите и оценката на постигнатите резултати по отношение на споразуменията за обучение и оценката на удовлетвореността на участниците от мобилността.

Етапът на **преглед на мобилността** се осъществява след изпълнението и оценката на проекта за мобилност. Той оценява въздействието на мобилността върху участниците и основните заинтересовани страни и насърчава непрекъснатото подобряване и устойчивост на транснационалната мобилност в областта на ПОО.

В Референтната рамка StayMobil всеки от четирите етапа на транснационалната мобилност в областта на ПОО е разделен на две ключови дейности:

⁴ <https://www.eqavet.eu/Equavet2017/media/Materials-Cycle-poster/Quality-Cycle-Poster-English.pdf?ext=.pdf>

Фигура 5. Ключови дейности на всеки етап от мобилността

Етап 1 – Планиране на мобилността	
Информация и насоки, ангажимент и отговорности	Програма на обучение, персонализация и обща подготовка
Предоставяне на ясна и надеждна информация, подкрепа при организиране на пътувания, застраховка, процедури по подбор на участници, мобилност и други практически аспекти. Споразумения за партньорство между всички участници в мобилността (изпращащи, посреднически и/или приемащи организации), определяне на права и задължения, се уреждат преди мобилността.	Подписване на индивидуални договори, споразумения за обучение и ангажимент за качество с участниците в мобилността, чиято неразделна част е програмата за обучение, първоначално изготвена в съответствие с индивидуалните обучителни пътеки. Провеждане на подготовка преди заминаване, съобразена със специфичните нужди на участниците – езикова, правна, културна или финансова.
Етап 2 – Осъществяване на мобилността	
Изпълнение на програмата за обучение	Менторство и мониторинг
Изпълнение на индивидуалната програма за обучение на участниците в мобилността (теоретични, практически или базирани на работа дейности и др.), която следва да е предварително съобразена с техните индивидуални нужди и да води до подобряване на уменията им.	Менторство и мониторинг от страна на приемащата организация по отношение на успешното изпълнение на програмата за обучение, съдействие по време на престоя на участниците (настаняване, изхранване, местен транспорт и др.) и тяхната интеграция в страната домакин.
Етап 3 – Оценка на мобилността	

Оценка на постигнатите резултати от обучението	Сертифициране и признаване
Оценка на работата и напредъка на участниците в мобилността по време на обучението/ практиката и измерване на постигнатите резултати по отношение на знания, умения и компетенции.	Сертифициране на резултатите от обучението, посочени в Споразумението за обучение и получени по време на периода на мобилност с Europass, ECVET кредити, Удостоверение за присъствие, издадено от приемащата институция, Сертификат за премината практика и др., и допълнително признаване на учебните резултати от изпращащата институция.
Етап 4 – Преглед на мобилността	
Оценка на въздействието	Разработване на стратегии за подобряване на мобилностите
Оценка на въздействието като процес на проучване на ефекта от транснационалните дейности по мобилност в областта на ПОО върху участниците, изпращащите, приемащите и посредническите организации и обществото.	Разработване на стратегии за подобряване на мобилностите въз основа на резултатите от изпълнението на дейностите, оценката на обучението, удовлетвореността на участниците, оценката на въздействието и самооценката на организациите.

Фигура 6. Кратко описание на основните дейности в четирите етапа на мобилността

Етап: **Планиране на мобилността**

Ключова дейност 1:

- ☐ **Информация и насоки, ангажмент и отговорности** – преди мобилността на всеки участник трябва да бъде предоставена ясна и надеждна информация и насоки за мобилността, процедурите по подбор и условията за кандидатстване; подкрепа при организиране на пътуване, застраховки, медицински прегледи, разрешителни за работа, настаняване, безопасност и защита на участниците, кандидатстване за виза, социално осигуряване и друга логистична и практическа подкрепа. За да се гарантира високо качество на изпълнение на мобилността и спазване на принципите на Европейската харта за качество на мобилността⁵, всички аспекти от мобилността, включително правата и отговорностите на изпращащата, приемащата и/или посредническата организация, следва да бъдат определени и договорени чрез сключване на Споразумения за партньорство между страните.

Ключова дейност 2:

⁵ Препоръка (ЕО) No 2006/961 на Европейския парламент и Съвета от 18 декември 2006 г. за транснационална мобилност в Общността за целите на образование и обучение: Европейска харта за качество на мобилността [Официален вестник L 394 от 30.12.2006 г.].

- **Програма за обучение, персонализация и обща подготовка** – преди мобилността, следва да се подпишат договори за обучение между изпращащата организация и участниците в мобилността. Всеки отделен договор за обучение трябва да е съпроводен от Ангажимент за качество и Споразумение за обучение/ практика, включително персонализирана програма за обучение. Задачите, които ще бъдат възложени по време на обучението, знанията, уменията и компетенциите, които ще бъдат придобити от участниците в мобилността, механизмите за мониторинг и менторство, както и методите за оценяване и валидиране на резултатите от обучението следва да бъдат описани във всички договорни документи с всички участници в мобилността. Наред с това, участниците следва да преминават предварителна подготовка, съобразена със специфичните им нужди – езикови, педагогически, практически, за превенция на риска, законови, правни или културни подготвителни дейности. Подготовката преди заминаване ще окаже положителен ефект върху увереността и по-лесното адаптиране на участниците в чужда културна среда, повишаване на межкултурните и езиковите им компетенции, комуникативните и социалните им умения по време на престоя в страната домакин.

Етап: **Осъществяване на мобилността**

Ключова дейност 3:

- **Изпълнение на програмата за обучение** – по време на мобилността, приемащите организации следва да гарантират успешното изпълнение на програмата за обучение. Ментори/ лектори от приемащите организации трябва да запознаят участниците с процеса на обучение/ практика, работното време, правилата за безопасност, практическите дейности, както и начина на оценяване на тяхното представяне. Същевременно, менторите/ учителите следва да предоставят обучение, отговарящо на обучителната програма, която следва да е предварително изготвена спрямо индивидуалните обучителни нужди на участниците, уменията и компетенциите, които се очаква да придобият в резултат от мобилността.

Ключова дейност 4:

- **Менторство и мониторинг** – по време на мобилността, приемащата организация трябва да осигури менторска подкрепа на участниците в мобилността, като ги консултира относно извънредни въпроси и справяне с предизвикателства по време на престоя им в чужбина, и се ангажира с безпроблемната им интеграция в новата среда. В допълнение, за да гарантират изпълнението на програмата за обучение представителите на изпращащата, приемащата и/или посредническата организация следва да извършват постоянен мониторинг на мобилността. Инструментите за мониторинг могат да са различни (проверки на присъствието и напредъка на участниците, попълване на въпросници за обратна връзка и удовлетвореност на участниците в мобилността, менторите/ учителите и др.). На базата на резултатите от мониторинга могат да се приложат корективни мерки при необходимост, за да се гарантира качеството на обучителния процес.

Етап: **Оценка на мобилността**

Ключова дейност 5:

- ❑ *Оценяване на постигнатите резултати от обучението* – след мобилността, оценяването на знанията, уменията, компетенциите и опита, придобити в чужбина, позволява да се прецени дали са постигнати заложените в програмата за обучение цели. Резултатите от обучението могат да се оценят посредством практически изпити в края на обучението/ практиката; проверки на представянето; самооценка и др.

Ключова дейност 6:

- ❑ *Сертифициране и признаване* – след мобилността, знанията, уменията и компетенциите, придобити от участниците по време на мобилността, се сертифицират от приемащата организация чрез Europass, ECVET кредити, Удостоверение за присъствие, Сертификат за премината практика и др. Тези инструменти дават възможност на изпращащите организации да признаят придобитите знания, умения и компетенции, без да изискват от участниците да минават допълнителни курсове или изпити при завръщането им в тяхната държава.

Етап: Преглед на мобилността**Ключова дейност 7:**

- ❑ *Оценка на въздействието* – след изпълнението и оценката на дейностите в мобилността, изпращащата, приемащата и/или посредническата организация оценяват ефекта от мобилността върху участниците, изпращащата, приемащата и/или посредническата организация и обществото. Въздействието на мобилността върху лица и организации може да е положително или отрицателно, успешно или не, краткосрочно или дългосрочно, както и предвидено или непредвидено. Оценката на въздействието може да се направи чрез различни инструменти за оценяване (напр. доклади за оценка и формуляри за обратна връзка относно програмата за мобилност, въпросници за удовлетвореност и др.).

Ключова дейност 8:

- ❑ *Разработване на стратегии за подобряване на мобилностите* – след оценяване на ефекта от мобилността, изпращащата, приемащата и/или посредническата организация разработват стратегии за предприемане на действия за подобряване, като по този начин гарантират постоянното подобряване на устойчивата транснационална мобилност в областта на ПОО.

6. Съответствие на Рамката StayMobil с основните теми на социалната отговорност в ISO 26000

С оглед идентифициране на индикатори за качество в Рамката StayMobil, всяка ключова дейност на мобилността се обвързва със седемте основни теми на социалната отговорност, както е представено в матрицата по-долу:

Матрица на индикаторите в Рамката StayMobil		СЕДЕМ ОСНОВНИ ТЕМИ НА СОЦИАЛНАТА ОТГОВОРНОСТ						
Етапи	Ключови дейности	1. Управление на организацията	2. Човешки права	3. Трудови практики и взаимоотношения	4. Околна среда	5. Лоялни практики	6. Въпроси, свързани с потребителите	7. Приобщаване на общността и нейното развитие
Планиране на мобилността	Информация и насоки, ангажимент и отговорности	+	+	+	+	+	+	+
	Програма за обучение, персонализация и обща подготовка	+	+	+	+	-	+	+
Осъществяване на мобилността	Изпълнение на програмата за обучение	+	+	+	+	+	+	+
	Менторство и мониторинг	+	+	+	+	+	+	-
Оценка на мобилността	Оценяване на постигнати резултати от обучението	+	+	+	+	+	+	+
	Сертифициране и признаване	+	-	-	-	+	-	+
Преглед на мобилността	Оценка на въздействието	+	+	+	+	+	+	+
	Разработване на стратегии за подобряване на мобилността	+	+	+	+	+	+	+

Фигура 7. Референтна рамка StayMobil: матрица на индикаторите

Когато дадена ключова дейност е съвместима с една от седемте основни теми на социалната отговорност, се създават специфични индикатори за качество (вж. Таблица А по-долу). Тези индикатори служат като основа за разработване на въпроси за самооценяване на изпращащите, приемащите и/или посредническите организации по отношение на прилаганите от тях устойчиви подходи за непрекъснато подобряване на качеството на транснационалните мобилности в ПОО.

7. Матрицата на индикаторите в Рамката StayMobil

Таблица А. Списък с показателите, които отговарят на етапите от мобилността и основните теми на социална отговорност

Матрица на индикаторите в Рамката STAYMOBIL		СЕДЕМ ОСНОВНИ ТЕМИ НА СОЦИАЛНАТА ОТГОВОРНОСТ В ISO 26000						
Етапи	Ключови дейности	1.Управление на организацията	2.Човешки права	3.Трудови практики и взаимоотношения	4.Околна среда	5. Лоялни практики	6.Въпроси, свързани с потребителите	7. Приобщаване на общността и нейното развитие
Планиране на мобилността	А. Информация и насоки, ангажимент и отговорности	А.1. Ясно дефинирани отговорности на всички участващи организации	А.2. Равни възможности за участие в мобилността	А.3. Предварителни визити в приемащите организации/фирми	А.4. Икономия на енергия и други ресурси при изготвяне на документацията	А.5.1 Етичен кодекс А.5.2 Честна и лоялна конкуренция в процеса по подбор на участници	А.6.1 Ясни и надеждни източници на информация А.6.2 Защита на личните данни	А.7. Съобразяване правилата на мобилността с особеностите на приемащата общност
	В. Програма за обучение, персонализация и обща подготовка	В.1.1 Изготвяне на индивидуална програма за обучение В.1.2 Персонализирана подготовка на участниците	В.2. Еднакво качество на подготовка и зачитане на различията	В.3. Познаване на трудовите практики и политики, права и задължения	В.4. Онлайн подготовка на участниците	-	В.6. Оценка и управление на риска	В.7.1 Съгласуване на програмата за обучение с нуждите на пазара на труда В.7.2 Ангажиране на общността в подготовката на участниците
Осъществяване на мобилността	С. Изпълнение на програмата за обучение	С.1. Съгласуване на учебните/практическите дейности с програмата за обучение	С.2. Спазване на правата на човека и принципите на равенство и справедливост	С.3. Провеждане на инструктаж по безопасност	С.4. Използване на екологични решения и стратегии за пестене на енергия	С.5. Практики за етично поведение	С.6. Ползност на обучителните/практически дейности	С.7. Ангажиране на общността в изпълнението на обучителната програма

	D. Менторство и мониторинг	D.1. Разработване и прилагане на инструменти за менторство и мониторинг	D.2. Непрекъснато наблюдение на зачитането на правата на човека	D.3. Събиране на обратна връзка от ментори/обучители	D.4. Засилено използване на ИКТ	D.5. Прозрачност на практиките за мониторинг	D.6.1. Защита на здравето и безопасността на участниците D.6.2. Събиране на обратна връзка от участниците	-
Оценка на мобилността	E. Оценяване на постигнати резултати от обучението	E.1. Съответствие на постигнатите резултати с целите на програмата за обучение	E.2. Безпристрастност на критериите за оценяване	E.3. Степен на удовлетвореност на менторите/обучителите	E.4 Екологосъобразни инструменти за оценяване	E.5. Прозрачност и безпристрастност в практиките за оценяване	E.6. Степен на удовлетвореност на участниците	E.7. Участие на общността в оценяването на постигнатите резултати
	F. Сертифициране и признаване	F.1. Прилагане на мерки за формално признаване и сертифициране	-	-	-	F.5. Прозрачност на практиките за сертифициране и признаване	-	F.7. Пригодност за заетост в общността
Преглед на мобилността	G. Оценка на въздействието	G.1. Разработване на инструменти за оценка на въздействието на мобилността на индивидуално, организационно и общностно ниво	G.2. Подобен достъп до работа/продължаващо образование	G.3 Оценка на здравословните и безопасни условия на труд	G.4. Мониторинг на потреблението на ресурси и отпадъците	G.5. Дългосрочни партньорства за мобилност	G.6. Ефект на мобилността върху участниците	G.7. Ефект на мобилността върху общността
	H. Разработване на стратегии за подобряване на мобилността	H.1. Стратегии за подобряване изпълнението на мобилностите	H.2. Процедури за предотвратяване на дискриминацията на всички етапи от мобилността	H.3. Подобряване на трудовите практики на организациите	H.4. План за подобряване дейностите по опазване на околната среда	H.5. Признание и укрепване на репутацията	H.6. Стратегии за подобряване на опита на участниците, придобит по време на мобилността	H.7. Стратегии за засилване на връзката между мобилностите в областта на ПОО, пазара на труда и общността

Таблица В. Подробно описание на всеки индикатор и определяне на типа индикатор - качествен и/или количествен. В случай че даден индикатор е количествено измерим, е представено кратко описание за това как се измерва.

1. УПРАВЛЕНИЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА		
ИНДИКАТОР	ОПИСАНИЕ	Тип индикатор
А.1. Ясно дефинирани отговорности на всички участващи организации	Организациите трябва да гарантират, че всички аспекти на мобилността (цели, дейности, период на провеждане на мобилността, очаквани резултати, мониторинг, оценка и признаване, както и транспорт, настаняване, хранене и културна програма), включително правата и отговорностите на всички участващи страни, са определени и договорени чрез сключване на Споразумения за партньорство между страните.	<i>Качествен</i>
В.1.1 Изготвяне на индивидуална програма за обучение	Организациите трябва да гарантират, че програмата за обучение на участниците е съставена според личните пътеки на участниците в мобилността, техните учебни нужди и очаквания за професионално и лично развитие.	<i>Качествен</i>
В.1.2 Персонализирана подготовка на участниците	Организациите трябва да гарантират, че подготовката преди заминаването е съобразена със специфичните нужди на участниците в мобилността и включва адекватна межкултурна, езикова, педагогическа, правна и финансова подготовка.	<i>Качествен</i>
С.1. Съгласуване на учебните/ практическите дейности с програмата за обучение	Организациите трябва да гарантират, че всички обучителни дейности по време на периода на мобилност (теоретични, практически или базирани на работа и т.н.) са в съответствие с първоначално съставената програма за обучение на участниците в мобилността, следват личните им пътеки на обучение и допринасят за развитие на техните умения.	<i>Качествен</i>
Д.1. Разработване и прилагане на инструменти за менторство и мониторинг	Организациите следва да идентифицират ефективни механизми за менторство, чрез които да консултират и оказват подкрепа на участниците по време на мобилността и периода на интеграция, както и да разработят инструменти за мониторинг на всеки етап от изпълнение на мобилността. На базата на резултатите от менторството и мониторинга следва да се прилагат корективни мерки за осигуряване на високо качество на обучение и практика по време на мобилността.	<i>Качествен</i>

1. УПРАВЛЕНИЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА

ИНДИКАТОР	ОПИСАНИЕ	Тип индикатор
Е.1. Съответствие на постигнатите резултати с целите на програмата за обучение	Организациите следва да гарантират оценка на придобитите знания, компетенции, умения и опит. Учебните резултати, натрупани в чужбина, следва да се оценяват спрямо програмата за обучение, за да се определи дали заложените цели на етап планиране са постигнати. Учебните резултати следва да се оценят и измерят в края на обучението/ практиката, използвайки инструменти като: проверки на представянето, самооценка и др.	<i>Качествен</i>
Г.1. Прилагане на мерки за формално признаване и сертифициране	Организациите следва да осигурят съдействие за признаване, валидиране и сертифициране на придобитите умения и компетенции от участниците, особено в контекста на неформално образователни и обучителни дейности. Общите европейски инструменти за сертифициране следва да се използват за прозрачно и всеобхватно признаване на постигнатите резултати от обучението.	<i>Качествен</i>
Г.1. Разработване на инструменти за оценка на въздействието на мобилността на индивидуално, организационно и общностно ниво	Организациите трябва да гарантират, че въздействието на мобилността е измеримо. Инструментите и индикаторите за оценка на постигнатото трябва да бъдат идентифицирани и използвани на всички етапи от мобилността, за да се измерва ефективно въздействието на мобилността върху участниците, изпращащите, посредническите и / или приемащите организации, както и върху други заинтересовани страни и общността. Организациите трябва да разгледат вероятния обхват на желаното въздействие на местно, регионално, национално и европейско и / или международно равнище.	<i>Качествен</i>
Н.1. Стратегии за подобряване изпълнението на мобилностите	Организациите следва да пристъпят към разработване на стратегии за подобряване на изпълнението на програмите за мобилност на всички етапи. След оценка на въздействието на мобилността върху всички участници следва да има ясно ръководство за подобрения.	<i>Качествен</i>

2. ЧОВЕШКИ ПРАВА

ИНДИКАТОР	ОПИСАНИЕ	Тип индикатор
A.2. Равни възможности за участие в мобилността	Организациите трябва да гарантират, че правата на човека се зачитат по време на процеса на информиране и подбор на участниците, като насърчават участието на всички лица, които отговарят на определените изисквания на програмата, без каквато и да е дискриминация, основана на: пол, раса, убеждения, религия, политически или други убеждения, национален или социален произход, сексуална ориентация и др.	Качествен
B.2. Еднакво качество на подготовка и зачитане на различията	Организациите трябва да гарантират, че всички участници в мобилността имат еднакво ниво на подготовка и че човешките права и индивидуалните различия (пол, религия и т.н.) се спазват в процеса на персонализация на преживяването от мобилността (изготвяне на програма за обучението, избор на място за настаняване и др.).	Качествен
C.2. Спазване на правата на човека и принципите на равенство и справедливост	Организациите трябва да гарантират, че всички аспекти на мобилността се управляват и осъществяват при зачитане на правата на човека, принципите на справедливост и правилата на финансиране от ЕС. Броят на работните часове и условията на работа трябва да съответстват на законите и разпоредбите на приемащата държава. На участниците трябва да бъде предоставена адекватна подкрепа по време на изпълнението на програмата за обучение от страна на професионални ментори и обучители, които да стимулират тяхното лично и професионално развитие.	Качествен
D.2. Непрекъснато наблюдение на зачитането на правата на човека	Организациите трябва да гарантират, че условията на живот и работа на участниците в мобилността се придържат към стандартите за качество по време на цялото пребиваване в чужбина. Спазването на тези условия следва да бъде гарантирано чрез непрекъснато наблюдение. Организациите също така следва: да обърнат внимание на обратната връзка на участниците, да прилагат стратегии за разрешаване на проблеми и да гарантират, че учебният процес зачита правата на човека и темпото на обучение на всеки участник.	Качествен
E.2. Безпристрастност на критериите за оценяване	Организациите трябва да гарантират, че процедурите за оценка се основават на обективни критерии и не са засегнати от лични предразсъдъци по отношение на аспекти като пол, раса, убеждения, религия, политически или други убеждения, национален или социален произход, сексуална ориентация и др.	Качествен

2. ЧОВЕШКИ ПРАВА

ИНДИКАТОР	ОПИСАНИЕ	Тип индикатор
Г.2. Подобен достъп до работа/ продължаващо образование	Организациите трябва да оценят въздействието на мобилността по отношение на подобряване на възможностите на участниците (включително уязвимите групи и хората с увреждания), за да могат те да постигнат успех в образованието и обучението и да придобият уменията, от които се нуждаят, необходими за намиране на стаж или заетост съгласно новите изисквания на пазара на труда.	Качествен
Н.2. Процедури за предотвратяване на дискриминацията на всички етапи от мобилността	Организациите трябва да подобрят качеството на дейностите по мобилността чрез прилагане на успешни систематизирани процедури, които гарантират предотвратяване на дискриминацията на всички етапи на транснационалната мобилност в областта на ПОО.	Качествен

3. ТРУДОВИ ПРАКТИКИ И ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

ИНДИКАТОР	ОПИСАНИЕ	Тип индикатор
A.3. Предварителни визити в приемащите организации/ фирми	Предварителните визити в приемащата организация (доставчици на ПОО и/или компании) от страна на изпращащата организация имат за цел да спомогнат сътрудничеството между институциите, да подготвят по-добре мобилностите и да гарантират тяхното високо качество. Такива посещения трябва да се използват като възможност за проверка и мониторинг на условията за обучение и/или практика, да се изяснят въпроси, свързани с безопасността и здравето, както и други приложими трудови практики, които трябва да се вземат предвид в процеса на подготовка на участниците за тяхната мобилност.	Качествен
B.3. Познаване на трудовите практики и политики, права и задължения	Организациите трябва да гарантират, че участниците в мобилността са запознати с трудовите практики и политики, които се спазват в приемащата организация, както и че ясно разбират своите права и задължения по време на обучението/ практиката. Трябва да има надежден източник на информация (напр. Кодекс за поведение, служители в областта на човешките ресурси) на разположение на участниците в мобилността, за да си изясняват те евентуални съмнения по отношение на трудовите практики.	Качествен
C.3. Провеждане на инструктаж по безопасност	Организациите трябва да гарантират, че участниците в мобилността са инструктирани относно безопасността на работа, както и че изпълняват задачите си по безопасен начин. Всички участници трябва да бъдат инструктирани по отношение на безопасни трудови практики и използване на средства за безопасност (ако е приложимо). Постоянният надзор на участниците по време на обучението/ практиката е препоръчителен. Когато се забележат небезопасни работни практики и неспазване на мерките за безопасност, здраве и благоденствие от страна на даден участник, работата или дейността трябва да бъдат преустановени до предприемане на корективни действия.	Качествен
D.3. Събиране на обратна връзка от ментори/ обучители	Организациите трябва да гарантират, че менторите/обучителите предоставят редовна обратна връзка за представянето на участниците в мобилността по време на обучението/ практиката и т.н., какво е направено добре и какво трябва да се подобри, как могат да бъдат подобрени конкретни задачи и/ или цялостната работа, така че да се постигнат резултатите от обучението.	Качествен

3. ТРУДОВИ ПРАКТИКИ И ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

ИНДИКАТОР	ОПИСАНИЕ	Тип индикатор
Е.3. Степен на удовлетвореност на менторите/обучителите	Организациите трябва да гарантират, че удовлетвореността на менторите/обучителите от представянето на участниците в мобилността се измерва спрямо постигнатите резултати от обучението.	<i>Качествен</i>
Г.3. Оценка на здравословните и безопасни условия на труд	Организациите трябва да преразглеждат политиките и практиките, свързани с безопасност и здраве при работа, да проверяват дали се спазват правилата на национално и европейско ниво и да извършват редовни проверки на оборудването, знаците за безопасност и използването на лични предпазни средства (като каски, ръкавици, очила, специално светлоотразително облекло, предпазни обувки и предпазни колани и т.н.) на работното място, където е приложимо.	<i>Качествен</i>
Н.3. Подобряване на трудовите практики на организациите	Организациите трябва да въведат добри трудови практики във всяка стратегия за подобрение, насочена към повишаване на ефективността и ефикасността на транснационалната мобилност в областта на ПОО.	<i>Качествен</i>

4. ОКОЛНА СРЕДА

ИНДИКАТОР	ОПИСАНИЕ	Тип индикатор
А.4. Икономия на енергия и други ресурси при изготвяне на документацията	Организациите трябва да гарантират, че процесът на подготовка за мобилността е природосъобразен; използването на офис материали е разумно (напр. при възможност хартиените документи са заменени от електронни такива), а потреблението на енергия е намалено (напр. осветлението се изключва, когато не е необходимо, и др.).	Качествен
В.4. Онлайн подготовка на участниците	Организациите трябва да се стремят да провеждат онлайн подготовка на участниците в мобилността преди заминаването - чрез електронни средства за комуникация или социални медии, което води до значително намаляване на хартията.	Качествен
С.4. Използване на екологични решения и стратегии за пестене на енергия	Организациите трябва да гарантират, че процесът на изпълнение на програмата за обучение следва екологичните правила и/или насоки: избор на естествени материали, рециклиране, използване на възобновяеми енергийни източници, интелигентно използване на материалите и т.н. Те обаче не трябва да имат негативен ефект върху безопасността на участниците.	Качествен
Д.4. Засилено използване на ИКТ	Организациите трябва да насърчават повишеното използване на ИКТ в процесите на менторство и мониторинг, като поддържане на електронни досиета, които са по-природосъобразни от традиционното съхраняване на документи на хартия.	Качествен
Е.4. Екологосъобразни инструменти за оценяване	Организациите трябва да се опитват да използват природосъобразни инструменти за оценяване на постигнатите резултати от обучението на участниците в мобилността. Проверките могат да се правят онлайн, намалявайки използването на принтери и хартия. Такива мерки трябва да водят до намаляване на въглеродния отпечатък на всяка участваща страна.	Качествен
Г.4. Мониторинг на потреблението на ресурси и отпадъците	Организациите трябва редовно да извършват оценка на използването / намаляването на ресурсите. Честотата на такава оценка трябва да бъде съобразена с капацитета на всяка организация.	Качествен
Н.4. План за подобряване дейностите по опазване на околната среда	Организациите трябва да разработят ясен и точен план за намаляване на своя въглероден отпечатък, като инвестират в нови инструменти и машини, като използват предимно естествени материали, рециклиране и преминаване към възобновяеми енергийни източници. Всяка участваща страна трябва да се стреми непрекъснато да подобрява своите екологични резултати.	Качествен

5. ЛОЯЛНИ ПРАКТИКИ

ИНДИКАТОР	ОПИСАНИЕ	Тип индикатор
А.5.1. Етичен кодекс	Организациите следва да имат Етичен кодекс, който: комуникира мисията, ценностите и принципите на организацията, подкрепя честно и етично поведение, включително етичното третиране на действителни или очевидни конфликти на интереси между страните, участващи в мобилността; насърчава принципите на корпоративната социална отговорност.	Качествен
А.5.2. Честна и лоялна конкуренция в процеса по подбор на участници	Организациите трябва да гарантират, че участниците в мобилността се избират единствено на основата на заслуги чрез честна и открита конкуренция. Това означава, че критериите за подбор се съобщават на всички страни, участващи в мобилността, за да се гарантира равенство, както и честна, справедлива и професионална процедура по подбор.	Качествен
С.5. Практики за етично поведение	Организациите трябва да гарантират спазването на най-високите правни и морални стандарти в отношенията им с всички страни, участващи в мобилността.	Качествен
Д.5. Прозрачност на практиките за мониторинг	Организациите трябва да съобщават на всички участващи страни принципите и методите за мониторинг, както и честотата и сроковете на дейностите по мониторинга. Тези принципи, методи и график трябва да бъдат следвани по време на изпълнението на програмата за обучение.	Качествен
Е.5. Прозрачност и безпристрастност в практиките за оценяване	Организациите трябва да съобщават критериите за оценяване на резултатите от обучението, дейностите и резултатите от оценката с всички заинтересовани страни. Практиките за оценяване трябва да бъдат базирани на принципите за прозрачност и отчетност.	Качествен
Г.5. Прозрачност на практиките за сертифициране и признаване	Организациите трябва да използват общи европейски сертификационни инструменти (като Europass Мобилност), като гарантират, че постигнатите резултати от обучението са ясно посочени в сертификационните документи, а резултатите от сертифицирането и / или признаването се съобщават в рамките на организациите.	Качествен
Г.5. Дългосрочни партньорства за мобилност	Организациите трябва да измерват и оценяват въздействието на мобилността върху отделни лица, изпращащи, приемащи и посреднически организации. Трябва да се следят дългосрочните отношения с всички участващи страни.	Качествен
Н.5. Признание и укрепване на репутацията	Организациите трябва да отчитат всяка отрицателна обратна връзка и да изпълняват съответните действия за подобряване на репутацията си.	Качествен

6. ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

ИНДИКАТОР	ОПИСАНИЕ	Тип индикатор
A.6.1. Ясни и надеждни източници на информация	Организациите трябва да гарантират предоставянето на ясна и надеждна информация за целите и очакваните резултати от мобилността, изискванията към участниците в мобилността, критериите и методите за подбор, отговорните лица в изпращащите, приемащите, посредническите организации, комисията за оценка и крайните срокове, настаняване, пътуване и храна, културна програма, услуги за достъпност и улеснения за уязвимите групи и др.	<i>Качествен</i>
A.6.2. Защита на личните данни	Организациите трябва да гарантират, че личните данни на участниците в мобилността се обработват справедливо, като се спазват приложимото национално законодателство, както и правата и свободите на физическите лица. Обработката на лични данни трябва да бъде ограничена до изпълнението на специфичните, изрични и законни цели на отговорното лице. Само отговорните хора обработват и имат достъп до лични документи. Механизмите за защита на личните данни трябва да бъдат описани в споразуменията за партньорство и договорите за обучение.	<i>Качествен</i>
B.6. Оценка и управление на риска	Организациите трябва да идентифицират всички рискове, като например тези, произтичащи от специални нужди, диетични ограничения, алергии, хронични състояния, изискващи непрекъснато медицинско лечение, както и извънредни ситуации, като закъснения на въздухоплавателни средства, загуба на документи и т.н. и свеждане до минимум на отрицателните ефекти върху по-нататъшната мобилност.	<i>Качествен</i>
C.6. Ползност на обучителните/практически дейности	Организациите трябва да гарантират, че обучението/практическите дейности са ефективни по отношение на постигането на компетенциите, посочени в програмата за обучение, и са релевантни за участниците в мобилността.	<i>Качествен</i>
D.6.1. Защита на здравето и безопасността на участниците	Организациите трябва да гарантират, че здравето и безопасността на участниците в мобилността са защитени и гарантирани по време на периода на мобилност, включително грижа за личната хигиена и външен вид, подпомагане на участниците във всякакви кризисни ситуации, осигуряване на безопасен транспорт, подходящи условия за настаняване и безопасна и здравословна храна, запознаване с правилата за сигурност при настаняване, гарантиране на безопасността на личните вещи и др.	<i>Качествен</i>

6. ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

ИНДИКАТОР	ОПИСАНИЕ	Тип индикатор
D.6.2. Събиране на обратна връзка от участниците	Организациите трябва да гарантират, че участниците в мобилността предоставят обратна връзка за провеждането на обучението/мобилността, а именно удовлетвореност от качеството на обучението/практиката; ментори; задачи; подкрепа и претоварване при работа; придобити умения и компетенции; оборудване и условия на работа; използване на източници на информация и др.	Качествен
E.6. Степен на удовлетвореност на участниците	Организациите трябва да предприемат действия за измерване на удовлетвореността на участниците в мобилността в края на обучителните дейности по отношение на постигнатите резултати от обучението спрямо първоначалните им очаквания и/или нужди. Резултатите ще покажат дали постигнатите резултати от обучението отговарят или надвишават очакванията на участниците.	Качествен
G.6. Ефект на мобилността върху участниците	Организациите трябва да извършват редовни оценки на въздействието на програмите за мобилност върху участниците. В случай на отрицателно въздействие (я), трябва да се предприемат незабавни мерки. Въздействието трябва да бъде оценено по качествен и количествен начин.	Качествен
H.6. Стратегии за подобряване на опита на участниците, придобит по време на мобилността	Стратегиите за подобряване на изпълнението на програмите за мобилност следва да имат за цел да подобрят опита на участниците (включително опита в областта на обучението или практиката, както и опита с чуждестранната култура).	Качествен

7. ПРИОБЩАВАНЕ НА ОБЩНОСТТА И НЕЙНОТО РАЗВИТИЕ

ИНДИКАТОР	ОПИСАНИЕ	Тип индикатор
А.7. Съобразяване правилата на мобилността с особеностите на приемащата общност	Организациите трябва да установят всички правила, свързани с транснационалната мобилност в областта на ПОО, като вземат предвид културата, моделите на поведение, потребностите и тенденциите в общността, в която участват, за да помогнат на общността да расте, да се развива и подобрява.	Качествен
В.7.1 Съгласуване на програмата за обучение с нуждите на пазара на труда	Организациите трябва да гарантират адекватността на програма за обучение спрямо нуждите на трудовия пазар (т.е. уменията и компетенциите, които се планират да бъдат постигнати от участниците трябва да бъдат търсени на пазара на труда).	Качествен
В.7.2 Ангажиране на общността в подготовката на участниците	Организациите трябва да провеждат подготовката преди заминаване в тясно сътрудничество с представителите на изпращащата и приемащата общност (например експерти, учители, представители на компании за назначаване на работа и т.н.).	Качествен
С.7. Ангажиране на обществеността в изпълнението на обучителната програма	Организациите трябва да търсят сътрудничество с компании, асоциации, организации и експерти в приемащата общност за изпълнението на програмата за обучение, така че да се осигури обмен на добри практики, знания и опит, както и по-висока производителност на съответните организации.	Качествен
Е.7. Участие на общността в оценяването на постигнатите резултати	Организациите трябва да предприемат действия за включване на приемащата общност в оценката на постигнатите резултати от транснационалната мобилност в областта на ПОО.	Качествен
Г.7. Пригодност за заетост в общността	Организациите трябва да измерват новите работни места в общността като пряк резултат от изпълнението на програмата за мобилност.	Качествен
Г.7. Ефект на мобилността върху общността	Организациите трябва да извършват редовна оценка на ефекта на работата си върху общността, от която са част, като се срещат с нейни представители, за да следват тенденциите и насоките. В случай на отрицателно въздействие (я), трябва да се предприемат незабавни мерки. Ефектът трябва да се измерва качествено и количествено.	Качествен
Н.7. Стратегии за засилване на връзката между мобилностите в областта на ПОО, пазара на труда и общността	Организациите трябва да разработят стратегия за установяване или засилване на връзките между програмите за мобилност на ПОО, изискванията на пазара на труда към завършилите ПОО по отношение на техните умения и компетенции, както и общността като цяло по отношение на създаване на работни места, местна заетост, подобро качество на живот и повишен капацитет за устойчиво развитие.	Качествен

Таблица С. Набор от въпроси по всеки индикатор, обособен по етапи и ключови дейности на мобилността.

Етап	Ключова дейност	Индикатори и въпроси
Планиране на мобилността	А. Информация и насоки, ангажимент и отговорности	А.1. Ясно дефинирани отговорности на всички участващи организации Q1. Преди провеждане на мобилността сключвате ли партньорски договори с всички участващи организации за уреждане на всички аспекти от мобилността, включително правата и задълженията на изпращащи, приемащи и/или посреднически организации? Q2. При планиране на мобилността спазвате ли принципите и критериите, залегнали в Европейската харта за качество на мобилността? А.2. Равни възможности за участие в мобилността Q3. Уверявате ли се, че критериите за подбор на участници в мобилността и процедурата по подбор не са дискриминационни и осигуряват равни възможности за участие? Q4. Хората, които отговарят за подбор на участници, запознати ли са с принципите на недискриминация и инструктирани ли са да ги спазват по време на процедурата по подбор? А.3. Предварителни визити в приемащите организации/ фирми Q5. Организирате ли предварителни посещения в приемащите организации/ фирми, за да проверите условията за обучение/ практика? А.4. Икономия на енергия и други ресурси при изготвяне на документацията Q6. Използвате ли система за електронно управление на документи, която спомага за проследяване, управление и съхраняване на документи и намалява използването на хартия при изготвяне на документацията за мобилността? А.5.1. Етичен кодекс Q7. Имате ли Етичен кодекс или друг вътрешен документ, който адресира етични практики във Вашата организация? Q8. Имате ли установени процедури за запознаване на участниците в мобилността и други заинтересовани лица (изпращащи, приемащи и/или посреднически организации) с основите принципи на Етичния кодекс?

		A.5.2. Честна и лоялна конкуренция в процеса по подбор на участници Q9. Запознавате ли всички заинтересовани страни с процедурата и критериите за подбор на участници в мобилността? Q10. Гарантирате ли равнопоставена, справедлива и честна конкуренция между потенциалните участници в мобилността? A.6.1. Ясни и надеждни източници на информация Q11. Предоставяте ли ясна информация за целите, дейностите и очакваните резултати от мобилността на потенциалните участници? Q12. Обяснявате ли ясно на потенциалните участници как да подават документите си? Q13. Използвате ли всички възможни канали за комуникация, за да информирате и достигнете до всички потенциални участници в мобилността? Q14. Определяте ли отговорно лице, към което потенциалните участници могат да се обръщат при възникнали въпроси относно процеса на кандидатстване? Q15. Информирате ли участниците за общите разходи по мобилността, включително разходите за обучение, пътуване, настаняване, пребиваване, културна програма? A.6.2. Защита на личните данни Q16. Имате ли вътрешни механизми за защита на личните данни на всички страни, участващи в мобилността? Q17. Искате ли съгласие на участниците в мобилността за събиране, записване, съхраняване и използване на техните лични данни за отчетни цели? Q18. Разпоредбите за защита на данните включени ли са в партньорските договори и договорите за обучение? A.7. Съобразяване правилата на мобилността с особеностите на приемащата общност Q19. При определяне правилата на мобилността, вземате ли под внимание културните различия между изпращащите и приемащите държави?
	В. Програма за обучение, персонализация и	В.1.1 Изготвяне на индивидуална програма за обучение Q20. Подписвате ли индивидуални договори за обучение с участниците в мобилността, които съдържат ангажимент за качество и програма за обучението?

	обща подготовка	Q21. При изготвяне на програмите за обучение отчитат ли се индивидуалните обучителни нужди на участниците? Q22. Уверявате ли се, че програмата за обучение е съгласувана и подписана от изпращащата и приемащата организации, от една страна, и участниците, от друга, преди провеждането на мобилността? Q23. Съобразени ли са предвидените в програмата за обучение дейности и натовареността на участниците с резултатите от обучението? Q24. Включват ли в програмата за обучение мерки за реинтеграция на участниците след края на мобилността? В.1.2 Персонализирана подготовка на участниците Q25. Организирате ли предварителната подготовка на участниците въз основа оценка на индивидуалните им нужди, в това число езикова, педагогическа, правна и финансова подготовка? Q26. Предоставяте ли пълно съдействие при организиране на пътуването, издаване на застраховки, провеждане на медицински прегледи, получаване на разрешителни за пребиваване и практика, настаняване, мерки за безопасност и социална сигурност на мобилностите? Q27. Проверявате ли дали всички изисквани документи на участниците са валидни? В.2. Еднакво качество на подготовка и зачитане на различията Q28. Имате ли установени процедури (вътрешно и с партньорите), с които гарантирате, че на всички участници е осигурено еднакво качество на подготовка преди заминаване, независимо от техния социален статус и произход? Q29. При персонализирането на дейностите по мобилността вземате ли под внимание произхода на участниците с оглед гарантиране спазването на правата на човека и индивидуалните различия? Q30. Когато подготвяте участниците за мобилността, придържате ли се към екипния подход, за да гарантирате, че никой не е изключен от процеса на подготовка преди заминаване? Q31. Включват ли в предварителната подготовка на участниците теми като човешки и граждански права, межкултурни различия и уважение към другите? В.3. Познаване на трудовите практики и политики, права и задължения Q32. Информирате ли всички участници за трудовите практики и политики, към които се придържа приемащата организация, както и за техните права и задължения по време на обучението/ практиката?
--	-----------------	--

		В.4. Онлайн подготовка на участниците Q33. Използвате ли онлайн инструменти като част от предварителната подготовка на участниците в мобилността (напр. уебинари, MOOCs – масови отворени онлайн курсове, платформи за електронно обучение, видео конферентни разговори и др.)? Q34. Ограничавате ли използването на хартия по време на предварителната подготовка на участниците (напр. използване на електронни материали вместо хартия за езикова, културна, правна и финансова подготовка)? В.6. Оценка и управление на риска Q35. Събирате ли информация от участниците в мобилността относно специалните им нужди, диетични ограничения, алергии, хронични заболявания, изискващи непрекъснато медицинско лечение и др.? Q36. Идентифицирате ли рисковете, които биха могли да възникнат по време на провеждане на мобилността (вкл. извънредни ситуации, като закъснение на полет, загуба на документи, злополуки, нарушение на правилата за настаняване и обучение/ практика и др.)? Q37. Разработвате ли план с евентуални мерки за избягване и/или смекчаване на риска? В.7.1 Съгласуване на програмата за обучение с нуждите на пазара на труда Q38. Вземате ли под внимание тенденциите на пазара на труда и търсените умения и компетенции, когато изготвяте програмата за обучение? В.7.2 Ангажиране на общността в подготовката на участниците Q39. Ангажирате ли представители на съответните институции/организации от изпращащата и приемащата общност в предварителната подготовка на участниците (напр. експерти, учители, представители на компаниите, в които ще се провежда практиката и др.)?
Осъществяване на мобилността	С. Изпълнение на програмата за обучение	С.1. Съгласуване на учебните/ практическите дейности с програмата за обучение Q40. Гарантирате ли, че всички обучителни дейности по време на периода на мобилност (теоретични, практически или базирани на работа и т.н.) са в съответствие с първоначално изготвената програма за обучение на участниците в мобилността? С.2. Спазване на правата на човека и принципите на равенство и справедливост Q41. Избирате ли приемащите фирми въз основа на техния професионализъм, надеждност и спазване на законите и нормативните изисквания, свързани със справедливи условия на труд и спазване на работното

		време? Q42. Създавате ли подходящи условия за всеки участник в мобилността да изпълни програмата за обучение и да постигне планираните резултати от обучението? Q43. Запознавате ли менторите/ обучителите с необходимостта от подпомагане на участниците в процеса на постигане на резултатите от обучението, отчитайки техните лични и професионални умения и специфичните нужди без каквато и да е дискриминация? С.3. Провеждане на инструктаж по безопасност Q44. Гарантирате ли, че участниците в мобилността са инструктирани за правилата за безопасност при тяхното обучение / практика? Q45. Осигурявате ли постоянен надзор на участниците в мобилността по отношение на спазване на правилата за безопасност по време на обучението/ практиката? Q46. Уверявате ли се, че участниците работят с безопасно оборудване, инструменти и устройства? С.4. Използване на екологични решения и стратегии за пестене на енергия Q47. Прилагате ли стратегии за намаляване използването на материали и/или консумация на енергия при изпълнението на обучителната програма? С.5. Практики за етично поведение Q48. Имате ли установени процедури, с които гарантирате, че Етичният кодекс се спазва от всички страни, ангажирани в изпълнението на програмата за обучение (участниците в мобилността и менторите/ обучителите)? С.6. Полезност на обучителните/ практически дейности Q49. Провеждате ли редовни срещи/ консултации с участниците в мобилността относно ефективността и полезността на обучителните/ практически дейности за постигане на компетенциите, заложи в обучителната програма? С.7. Ангажиране на обществеността в изпълнението на обучителната програма Q50. Ангажирате ли представители на компании, организации, асоциации и др. от приемащата общност в изпълнението на обучителната програма (напр. гост лектори, учебни визити)?
	D. Менторство и	D.1. Разработване и прилагане на инструменти за менторство и мониторинг

	мониторинг	Q51. Имате ли действащ план за мониторинг, който включва обхвата и честотата на провеждане на мониторинг, отговорни лица, методи и инструменти за мониторинг? Q52. Осигурявате ли подкрепа на участниците под формата на обучение и менторство по време на обучителните/ практическите дейности? Q53. Обяснявате ли на участниците в мобилността ролите на менторите и обучителите в обучителните/ практическите дейности? Q54. Давате ли съвети и помощ на участниците по време на мобилността и грижите ли се за тяхната интеграция? Q55. Оценявате ли постоянно качеството на менторската подкрепа? Q56. Записвате и документирате ли резултатите от мониторинга и коригиращите мерки? D.2. Непрекъснато наблюдение на зачитането на правата на човека Q57. Информирате ли менторите/ обучителите, лицата, осигуряващи настаняване и т.н. за всички аспекти, свързани с правата на човека и равното третиране на участниците в мобилността? Q58. Правите ли редовни проверки на условията на обучение/ практика на участниците в мобилността с оглед зачитане на правата на човека? D.3. Събиране на обратна връзка от ментори/ обучители Q59. Имате ли установени практики и инструменти за събиране на обратна връзка от ментори/ обучители относно представянето на участниците в мобилността по време на обучението/ практиката? D.4. Засилено използване на ИКТ Q60. Използвате ли онлайн инструменти за водене на дневници/ досиета на менторите, доклади от мониторинг, събиране на обратна връзка и др. с цел да се намали използването на хартия? D.5. Прозрачност на практиките за мониторинг Q61. Информирате ли участниците в мобилността и представителите на всички участващи организации за принципите, методите, честотата и графика на провеждане на дейностите по мониторинг? Q62. Участват ли представители на всички ангажирани организации в мониторинга на изпълнение на мобилността? D.6.1. Защита на здравето и безопасността на участниците
--	------------	---

		Q63. Запознавате ли участниците с правила за сигурност и лична хигиена? Q64. Провеждате ли редовен мониторинг и контрол на транспорта, настаняването, кетъринга и сигурността на участниците в мобилността с оглед на техните безопасност и здраве? Q65. Определяте ли лице за връзка при спешни случаи, което да е на разположение на участниците в мобилността 24 часа в денонощието? Q66. Предоставяте ли на участниците 24-часов телефонен номер за спешна помощ? D.6.2. Събиране на обратна връзка от участниците Q67. Имате ли установени практики и инструменти за събиране на обратна връзка от участниците в мобилността относно всички аспекти на мобилността (включително обучение/ практика, менторски екип, задачи, подкрепа и прекомерно натоварване, придобити умения и компетенции, работно оборудване и условия, транспорт, настаняване и хранене, културна програма)?
Оценка на мобилността	Е. Оценяване на постигнатите резултати от обучението	E.1. Съответствие на постигнатите резултати с целите на програмата за обучение Q68. Има ли установени механизми за оценка дали и до каква степен целите на програмата за обучение са постигнати? Q69. Използвате ли инструменти, като тестове за самооценка или оценки на изпълнението, за оценяване и измерване на резултатите от обучението? E.2. Безпристрастност на критериите за оценяване Q70. Гарантирате ли, че критериите за оценка са недискриминационни, обективни и ясни? Q71. Предоставяте ли на ментори/ обучители информация, свързана със социалния, културния, етническият, религиозният и т.н. статус на участниците, с цел да се предотвратят всякакви предразсъдъци, които биха могли да повлияят негативно върху оценката на представянето и поведението на участника? E.3. Степен на удовлетвореност на менторите/ обучителите Q72. Измервате ли степента на удовлетвореност на менторите/ обучителите от обучителните/ практически дейности, представянето на участниците и резултатите от обучението? E.4. Екологосъобразни инструменти за оценяване Q73. Опитвате ли се да използвате щадящи околната среда инструменти за оценяване на резултатите от обучението?

		Е.5. Прозрачност и безпристрастност в практиките за оценяване Q74. Разработвате ли инструменти за оценяване на резултатите от обучението на участниците въз основа на дефинираните критерии за оценка? Q75. Информирате ли менторите/ обучителите и участниците в мобилността за критериите, процеса и инструментите, използвани за оценяване на резултатите от обучението? Q76. Комуникирате ли резултатите от оценяването с всички ангажирани страни? Е.6. Степен на удовлетвореност на участниците Q77. Измервате ли степента на удовлетвореност на участниците от обучителните/ практически дейности, тяхното представяне и постигнатите резултати? Е.7. Участие на общността в оценяването на постигнатите резултати Q78. Въвличате ли представители на приемащите организации (различни от ментори/ обучители) в процеса на оценяване на резултатите от обучението?
	Ф. Сертифициране и признаване	Ф.1. Прилагане на мерки за формални признаване и сертифициране Q79. Осигурявате ли съдействие за признаването, валидирането и сертифицирането на резултатите от обучението на участниците и особено на тези, придобити в контекста на неформално образование и обучение? Ф.5. Прозрачност на практиките за сертифициране и признаване Q80. Използвате ли общи европейски инструменти за сертифициране и признаване на постигнатите резултати от обучението? Ф.7. Пригодност за заетост в общността Q81. Измервате ли процента на участниците в мобилността, които са получили предложение за работа в изпращащата и/или приемащата общност, в резултат на обучението / практиката в чужбина?
Преглед на мобилността	Г. Оценка на въздействието	Г.1. Разработване на инструменти за оценка на въздействието на мобилността на индивидуално, организационно и общностно ниво Q82. Въведени ли са инструменти / политики във Вашата организация, за да се гарантира измеримото въздействие на мобилността? Q83. Определяте ли конкретни показатели и праг за измерване на въздействието на мобилността върху участниците, участващите организации и общността?

		Q84. Когато измервате въздействието, вземате ли предвид вероятния обхват на желаното въздействие на местно, регионално, национално и европейско и/или международно ниво? G.2. Подобрен достъп до работа/ продължаващо образование Q85. Измервате ли ефекта от мобилността по отношение на подобряване на възможностите на участниците за продължаващо образование и/ или заетост? G.3. Оценка на здравословните и безопасни условия на труд Q86. Имате ли действащи политики и практики за преглед и оценка на здравето и безопасността на работното място с оглед повишаване на въздействието на мобилността върху ангажираните страни? G.4. Мониторинг на потреблението на ресурси и отпадъците Q87. Измервате ли въздействието на мобилността върху околната среда по отношение на използването на ресурси и генерирането на отпадъци? G.5. Дългосрочни партньорства за мобилност Q88. Имате ли установени постоянни и трайни отношения (споразумения за сътрудничество) с доставчици на ПОО, компании за провеждане на стажове, посреднически организации и др. за по-нататъшно сътрудничество за транснационална мобилност в областта на ПОО? G.6. Ефект на мобилността върху участниците Q89. Провеждате ли последващи проучвания сред участниците в мобилността по отношение на въздействието на мобилността върху тяхното лично и професионално развитие? G.7. Ефект на мобилността върху общността Q90. Популяризирате ли и стимулирате ли използването на резултатите от мобилността от страна на съответните институции/организации в общността (включително местни власти, доставчици на образование и обучение, предприятия, асоциации и др.)? Q91. Измервате ли ефекта от мобилността върху общността по отношение на засилване връзката между образованието в областта на ПОО и пазара на труда?
	Н. Разработване	Н.1. Стратегии за подобряване изпълнението на мобилностите

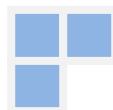
	на стратегии за подобряване на мобилностите	Q92. След като оцените въздействието на мобилността върху всички участници, представяте ли, ако е необходимо, ясен план или стратегия за подобрене? Q93. Предприемате ли действия за подобрене, ако има такива? Н.2. Процедури за предотвратяване на дискриминацията на всички етапи от мобилността Q94. Извършвате ли оценка и подобряване на ефективността на установените процедури за предотвратяване на всякакъв вид дискриминация или нарушаване на правата на човека на всички етапи на мобилността? Н.3. Подобряване на трудовите практики на организациите Q95. След извършване на мониторинг и оценка на трудовите практики предприемате ли действия за тяхното подобряване? Н.4. План за подобряване дейностите по опазване на околната среда Q96. Имате ли краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план за намаляване на въздействието на мобилността върху околната среда? Н.5. Признание и укрепване на репутацията Q97. В случай на получена негативна обратна връзка за мобилността, предприемате ли коригиращи мерки и оповестявате ли ги впоследствие? Q98. Публикувате ли получените положителни отзиви за мобилността на вашия уебсайт или други медийни канали? Н.6. Стратегии за подобряване на опита на участниците, придобит по време на мобилността Q99. Когато планирате и реализирате действия за подобряване на мобилността, вземате ли под внимание получената обратна връзка от участниците? Н.7. Стратегии за засилване на връзката между мобилностите в областта на ПОО, пазара на труда и общността Q100. Разработвате ли и реализирате ли стратегии за засилване на връзката между програми за мобилност в областта на ПОО, изискванията на пазара на труда и нуждите на общността?
--	---	--

8. Терминологичен речник

- ❑ **Изпращаща организация**⁶: отговаря за подбора на обучаеми/ персонал в областта на ПОО и изпращането им в чужбина.
- ❑ **Приемаща организация**⁶: отговаря за приемането на обучаеми/ персонал в областта на ПОО, пристигащи от друга държава, и им предлага програма за обучение/ стаж или се възползва от обучение, предоставяно от служители в областта на ПОО.
- ❑ **Посредническа организация**⁶: това е организация, активна на пазара на труда или в сферите на образованието, обучението и младежта, която не е изпращаща организация, но чийто опит ѝ позволява да подпомага изпращащите доставчици на ПОО с административни процедури, практически договорености, предоставяне на помощ за правилно подбиране на профилите на обучаемите с оглед на потребностите на предприятията, когато става дума за стажове и подготовка на участниците.
- ❑ **Участник**⁶: за проекти в областта на професионалното образование и обучение, това са: ученици/ чираци от професионални гимназии, специалисти и обучители по професионално обучение, персонал на средни професионални гимназии, обучители и експерти в предприятията.
- ❑ **Индивидуален план за обучение** е инструмент за планиране и мониторинг, съобразен с нуждите на участниците в мобилността, който персонализира възможностите за учене през периода на обучение/ практика, като същевременно разширява перспективите и подкрепя постигането на целите. Той трябва да очертава целите и очакваните резултати от обучението, както и как трябва да бъдат постигнати и оценени. Той трябва също да вземе под внимание проблемите на реинтеграцията.

⁶ Ръководство за програмата Еразъм +, Версия 2 (2018): 15/12/2017

STAYMOBIL

2017-1-UK01-KA202-036666

WWW.STAYMOBIL.EU

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union